

W Muzeum Chopina w Warszawie jest fortepian, na którym grał Fryderyk, ale też interaktywne konsole, na których można grać samemu.

The Chopin Museum in Warsaw houses the composer's piano and interactive consoles playing his music.

Fryderyk Chopin superstar

Na ulicach, w salach koncertowych, w dyskotekach 200. urodziny Chopina będą huczne, zwłaszcza w stolicy Polski. W końcu Fryderyk to warszawiak.

The streets, concert halls, and discos of Poland will be resounding to the bicentennial celebrations of the birth of Frédéric Chopin. And nowhere more so than in the capital. Frédéric was, after all, a Varsovian.

Anna Frątczak

Wsali koloru limonki zamontowane są kosmiczne kapsuły. A w nich – dotykowe ekrany z reprodukcją obrazu Andrew Carricka Gowa „Muzyczna opowieść Chopina”. Mały Frycek gra przed publicznością. Dotykając ekranu, można sprawić, że chłopiec ze spadochronem wyskakuje przez okno. Ta zabawa przeznaczona jest dla najmłodszych. Podobnych gadżetów w nowo powstałym Muzeum Fryderyka Chopina w warszawskim zamku Ostrogskich (ul. Okólnik 1) jest mnóstwo. Oprócz nich największa na świecie kolekcja szopenaliów – od rękopisów geniusza po jego spinki do koszul. Otwarcie ultranowoczesnej placówki stanowi główny punkt obchodów Roku Chopinowskiego 2010. Ale lista urodzinowych prezentów dla Fryderyka jest znacznie dłuższa. To nie tylko gadżety, książki, komiksy, luksusowe trunki, ale przede wszystkim – płyty w zaskakujących aranżacjach i koncerty gwiazd. Od rockowej Annie Lennox, przez jazzmana Bobby'ego McFerrina, po najlepszego skrzypka świata Joshua Bella.

Z BATUTĄ I KONSOLĄ

W świadomości większości z nas Chopin był schorowanym suchotnikiem, osobą ponurą i odwróconą od świata. Stereotyp nieszczęśliwego romantyka? Oczywiście. Właśnie ulega przedawnieniu. Dziś najbardziej znanym plakatem dotyczą-

The lime green room has been fitted with space capsules. The touchscreens inside display Andrew Carrick Gow's (1848-1920) painting "A Musical Story by Chopin". Little Freddie is depicted playing for a private audience. Touch the screen and you'll see a boy with a parachute jump out the window. This game is clearly for the youngest visitors. The recently opened Frederic Chopin Museum in Warsaw's Ostrogski Castle (ul. Okólnik 1) has no end of attractions like this. It also has the world's biggest collection of Chopin memorabilia ranging from the genius's manuscripts to his cufflinks. The opening of this über-modern museum is the highlight of the Chopin Year 2010 celebrations. But Frédéric has many more birthday presents in store. The gadgets, books, comics and luxury alcohol are just sweeteners for CDs with stunning arrangements and star-studded concerts featuring everyone from rocker Annie Lennox through jazzman Bobby McFerrin to violin sensation Joshua Bell.

WITH BATON AND CONSOLE

Most of us think of Chopin as consumptive, gloomy and withdrawn. The epitome of the melancholy romantic? Until recently, yes, but this cliché has run its course. These days, the most recognizable poster promoting Chopin Year 2010 is the one by Piotr Micherewicz. Chopin is shown wearing a sweat-

Muzeum Fryderyka Chopina jest jednym z najnowocześniejszych w Europie.

The Chopin Museum boasts one of the most advanced exhibition technologies in Europe.

cym Roku Chopinowskiego jest ten autorstwa Piotra Micharewicza, który zawiśł w polskich szkołach. Chopin nosi na nim współczesną sportową bluzę. Jak didżej. – Chopin jest nam bliski. Lubił salony, imprezy, podróżował, żył bez ślubu ze starszą od siebie kobietą, George Sand – przekonuje DJ Artur 8, czyli Artur Koryciński, który wydał inspirowaną Chopinem płytę „Astigmatic Inspired by Chopin”. Zagrał na niej muzycy sceny elektro z całego świata, m.in. DJ Amazing Clay z Rio de Janeiro. Jak przynajmniej, teraz po raz pierwszy usłyszał muzykę jubilata. Podłożył pod nią beat i powstał „Chopin in Da Party”, hit dyskotek. Ale nowe utwory w hołdzie Chopinowi zapowiedzieli też kompozytorzy muzyki poważnej, choćby Krzysztof Penderecki, Marta Ptaszyńska czy Paweł Mykietyn. Do jazzowych opracowań zabrali się m.in. Leszek Możdżer i Michał Urbaniak. Jest też Chopin w wersji etno z płyty Marii Pomianowskiej „Chopin na pięciu kontynentach”. – Fryderyk inspirował się folklorem. Gdyby dziś mieszkał w Paryżu, na pewno chodziłby na koncerty muzyki perskiej, afrykańskiej, indyjskiej, chińskiej, japońskiej – twierdzi Pomianowska, która zaprosiła do współpracy muzyków z Indii, Iranu, Japonii.

Chopin gdyby żył, to by... nosił dres i znaczek „Love WWA”. Plakat Piotra Micharewicza.

If he lived today Chopin would wear a hoodie and an “I love Warsaw” button.

shirt. Just like a DJ. “We can easily relate to Chopin. He liked to play in salons and at parties, travelled a lot and lived out of wedlock with an older woman, George Sand”, argues DJ Artur 8, aka Artur Koryciński, who released the album *Astigmatic Inspired by Chopin*. The crème of the international electro scene all put in an appearance, including DJ Amazing Clay from the outskirts of Rio de Janeiro. DJ Amazing Clay admits to being a novice to the music of Chopin, put a beat to it to make “Chopin in Da Party”, now topping the dance charts. Classical composers, including Krzysztof Penderecki, Marta Ptaszyńska and Paweł Mykietyn as well as jazz heavyweights like Leszek Możdżer or Michał Urbaniak have also announced plans to release new anniversary works inspired by Chopin.

Zdjęcia: Materiały prasowe Muzeum Chopina w Warszawie, ams.com.pl (2), Miasto Stołeczne Warszawa, Fotolia.com

ANGIELSKI KOŁNIERZYK

Dla warszawiaków Chopin powoli staje się tym, kim dla wieńczyków Mozart. Symbolem, z którym chętnie się będą identyfikować. Dziś nawet wychodząc na spacer po Warszawie, w każdej chwili mamy szansę włączyć się w jubileusz. Pomagają w tym multimedialne ławeczki, które tworzą trasę spacerową szlakiem Fryderyka. Ławeczek jest w sumie 15. Każda zawiera opis wybranej lokalizacji w języku polskim i angielskim i odtwarza wybrane utwory kompozytora. Ławki stoją w najważniejszych miejscach związanych z życiem kompozytora – przy jego kolejnych mieszkaniach, kościele św. Anny, gdzie jako dziecko grał na organach, knajpkach na Miodowej i Koziej, gdzie balował z kolegami. To prawda, że Chopin urodził się nie w Warszawie, ale w oddalonej od niej o 50 km Żelazowej Woli. Ale już siedem miesięcy później cała rodzina – czyli ojciec Mikołaj, Francuz z Lotaryngii, matka Justyna i trzy siostry – przenieśli się do stolicy. I to tu Frycek spędził kolejnych 20 lat. Wyjechał do Paryża w 1830 r., tuż przed wybuchem powstania listopadowego. W Warszawie Chopinowie zamieszkali w pałacu Saskim, ówczesnej siedzibie Liceum Warszawskiego, gdzie Mikołaj miał

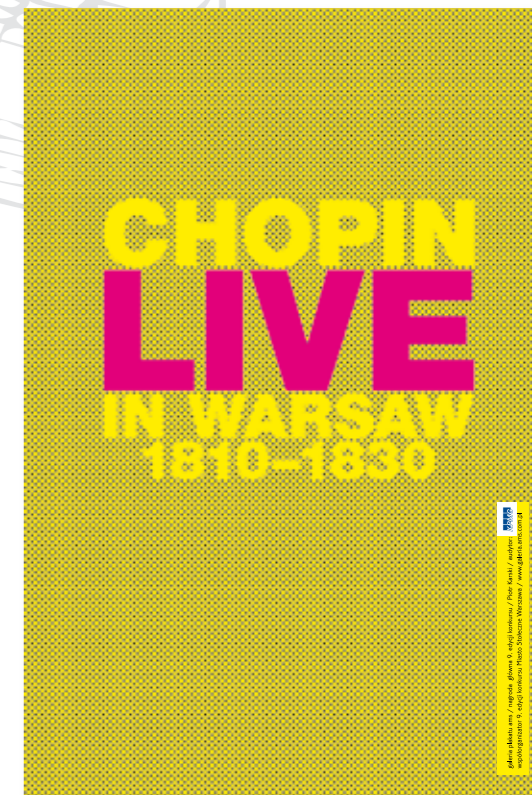
Aby wytropić ślady Chopina w Warszawie, wystarczy odnaleźć wszystkie grające ławeczki.

To find out Chopin's whereabouts in Warsaw locate all the musical benches.

Po naciśnięciu guzika z ławeczek płyną dźwięki mazurka.

All you have to do to enjoy Chopin's mazurkas is press the button.

Zapowiedź koncertu gwiazdy. Praca autorstwa Piotra Karskiego zdobyła główną nagrodę w konkursie Galerii Plakatu AMS.

Piotr Karski's winning poster in a competition for best anniversary poster ran by AMS Galeria Plakatu.

ENGLISH COLLAR

Chopin is to Varsovians what Mozart is to the Viennese – a symbol they like to relate to. Today, just walking around Warsaw offers numerous opportunities to join in the celebrations. Take a seat on one of 15 multimedia benches lining the pedestrian route that follows Frédéric's trail. Each describes a selected landmark in Polish and English and plays a selection of his works. The benches are situated in key locations of the composer's life.

Chopin wasn't born in Warsaw but 50 km out of town in Żelazowa Wola. Seven months later in 1810, however, his entire family, including his father Nicolas, a Frenchman from Lorraine, his mother Justyna and his three sisters, moved to the capital. He moved to Paris in 1830, just before the outbreak of the November Uprising.

Zamek Ostrogskich w Warszawie. Chwila przed otwarciem Muzeum Chopina.

The Ostrogski Castle in Warsaw. Just minutes before the Chopin Museum opens.

uczyć francuskiego. Po II wojnie światowej po pałacu pozostał tylko fragment kolumnady, gdzie stworzono Grób Nieznanego Żołnierza. Zachowały się za to dwa kolejne domy Chopinów przy Krakowskim Przedmieściu: pałace Kazimierzowski (dziś gmach Uniwersytetu Warszawskiego) i Czapskich (Akademia Sztuk Pięknych). Wciąż tak samo urokliwy jest park Saski, w którym Fryderyk ze śpiewaczką Konstancją Gładkowską wymienili się pierścieniami i przyrzekli sobie dożgonną miłość. To jej zadedykował *largo* z Koncertu f-moll. Związek nie przetrwał roku; Gładkowska wyszła za ziemianina. Do dziś istnieje także pałac Radziwiłłowski (nazywany też Namiestnikowskim), w którym debiutował 8-letni Chopin. Gdy po występie zapytano ośmiolatka, co najbardziej podobało się publiczności, odparł: mój angielski kołnierzyk.

IMPREZA Z CHOPINEM

Lubił się dobrze ubrać. W batystowych koszulach i fraku od najlepszego krawca, młody Chopin lansował się w warszawskich kawiarniach – „Honoratce”, która istnieje do dziś przy ul. Miodowej i w „Café u Brzezińskiej” na rogu ulic Koziej i Krakowskiego Przedmieścia (obecnie mieści się tam kawiarnia „Telimena”). Tu młodzi romantyczni poeci (Mochnacki, Goszczyński) i dziennikarze rozmawiali o sztuce i polityce, ale przede wszystkim dobrze się bawili. Okazuje się, że Frycek mimo słabego zdrowia za kołnierza nie wylewał, a gdy wypił, potrafił grać na fortepianie łokciami. Juliusz Słowacki wspominał: „Było nudno, ale w końcu Chopin się upił i zaczął grać. Bawiliśmy się do rana”. I tak też pewnie będzie na niejednej imprezie, której będzie w 2010 r. patronował. □

While in Warsaw, the Chopins made their home in the Saxon Palace. Two of the Chopins' later apartments in Krakowskie Przedmieście have survived – the Kazimierzowski Palace (now Warsaw University) and the Czapski Palace (now the Academy of Fine Arts). In the Saxon Gardens Frédéric exchanged rings with singer Konstancja Gładkowska and swore eternal love. The union didn't last a year. The Radziwiłł Palace (also known as the Governor's Palace) where the 8-year old Chopin made his debut is still standing. When the boy was asked what the audience liked most, he replied: “My English collar”.

A PARTY WITH CHOPIN

Chopin liked to dress up. As a young man, he would don batiste shirts and tails from top-notch tailors and set out for the trendy cafés of Warsaw – Honoratka, still open in ul. Miodowa and Café u Brzezińskiej (now Telimena) on the corner of ul. Kozia and Krakowskie Przedmieście. This was where young romantic poets – like Mochnacki and Goszczyński – and journalists came to discuss art and politics, but mostly to enjoy themselves. Apparently, young Frédéric was no teetotaler, despite his fragile health, and would play the piano with his elbows when drunk. All the indications point to this being the likely scenario of many of the parties held in his year of 2010. □

Zdjęcia: Materiały prasowe Muzeum Chopina w Warszawie, Mebelplast, „kultura gniewu”, fanaberie.com.pl

PREZENTY DLA FRYDERYKA | GIFTS FOR FRÉDÉRIC

Szopenowskich gadżetów powstały w tym roku dziesiątki: czekoladki Fantazje Chopinowskie, pióra wieczne Chopin produkowane przez Mont Blanc, stylizowane na epokę fotele Chopin firmy Mebelplast, luksusowa wersja wódki Chopin. Jest także kilka ciekawych książek, choćby komiks pt. „Chopin new romantic”, wydany przez Ambasadę Polski w Berlinie i warszawską oficynę wydawniczą „kultura gniewu”. Współtworzą go polscy i niemieccy rysownicy, m.in. Sascha Hommer i Agata Endo Nowicka. W sierpniu na ekrany kin wejdzie pierwsza pełnometrażowa animacja w 3D. Film opowiada historię dwojga dzieci, które z pomocą magicznego fortepianu przeżywają przygodę życia. Autorami projektu są twórcy oscarowego filmu „Piotruś i wilk” (reż. Martin Klapp, Adam Wyrwas i Marek Skrobecki, zdjęcia Krzysztof Ptak).

Dozens of Chopin mementos are available this year – Chopin Fantasia chocolates, a Chopin fountain pen from Mont Blanc, period-style Chopin armchairs from Mebelplast, and a luxury version of Chopin vodka. There is even a “Chopin New Romantic” comic strip co-produced by the Polish Embassy in Berlin and the Warsaw-based publishing house “kultura gniewu”. Poland and Germany's leading artists, including Sascha Hommer and Agata Endo Nowicka, co-wrote it. Full-length 3D animation is coming to movie theatres this August. The film from the makers of the Academy Award-winning *Peter and the Wolf* (directed by Martin Klapp, Adam Wyrwas i Marek Skrobecki, director of photography: Krzysztof Ptak) tells the story of two children taken on the adventure of a lifetime by a magic piano.

NAJCIEKAWSZE KONCERTY

- **CZERWIEC, WARSZAWA** – na koncercie „Sony I love Chopin – Songs to remember” wystąpią m.in.: Annie Lennox, Rufus Wainwright, Bryan Adams.
- **1 SIERPNIĄ–3 WRZEŚNIA, WARSZAWA** – Na VI edycji festiwalu „Chopin i jego Europa” zjawiają się m.in.: Joshua Bell, Marc Minkowski z les Musiciens du Louvre, The King's Singers, Paco Peña Flamenco Company.
- **17 SIERPNIĄ, WARSZAWA** – w Kongresowej Chopina zaśpiewa Bobby McFerrin.
- **5–8 SIERPNIĄ, KATOWICE** – na OFF Festival z Fryderykiem będzie się mierzyć elita sceny alternatywnej, m.in. Fennesz, Mark Linkous, William Basinski.
- **2–22 PAŹDZIERNIKA, WARSZAWA** – XVI Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny imienia Fryderyka Chopina, jeden z najbardziej prestiżowych konkursów muzycznych na świecie.

MAJOR CONCERTS

- **JUNE, WARSAW** – in a joint concert “Sony I love Chopin – Songs to remember” sing Annie Lennox, Alicia Keys SPR, Rufus Wainwright and Bryan Adams.
- **1 AUGUST – 3 SEPTEMBER, WARSAW** – the 6th Chopin and His Europe Festival presents Joshua Bell, Marc Minkowski of Les Musiciens du Louvre, The King's Singers, Paco Peña Flamenco Company.
- **17 AUGUST, WARSAW** – Bobby McFerrin performs at Sala Kongresowa.
- **5-8 AUGUST, KATOWICE** – OFF Festival presents Chopin inspirations from the cream of the alternative scene. Fennesz, Mark Linkous, William Basinski and others.
- **2 – 22 OCTOBER, WARSAW** – The 16th Frédéric Chopin International Piano Competition, one of the most prestigious music competitions in the world.